

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZIONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Adakozás.

— szeptember 10.

(W.) Volt a magyarnak egy királynéja az utolsó 300 esztendő alatt. Volt több is, hiszen a királynék csak ezután akarnak kimenni a divatból. De egy, egyetlen egy volt, aki a mi királynénk volt és aki nem is akarta soha elfelejteni, hogy ő magyar királyné. Neki nem mondtuk, hogy „moriamur“, ugyis tudta. Ő nem azzal felelt erre, hogy jobbainkat ki akarta volna forgatni a magyarságukból, hanem maga is megtanult magyarul. Ő volt, aki egyedül szült az uralkodó Habsburgok közül Budán királyi gyermeket. Ő volt, aki gyöngé kezeivel kicsavarta a korhadó aradi bitófákat, virágot hintve a jeltelen sírokra, egy csepp szeretettel megédesítette a keserűség tengerét. Szentünk, Nagyasszonyunk, Martyrunk.

És a magyarhálás nemzet. Olyan boldog vele, hogy igazán, őszintén, szíve igaz és nem sugalmazott sugallatából szerethet. Nem is szeret, hanem imád.

Templomokat építenek az emlékére. Kerteket, kertekbe fákat ül-

tet minden falu az Erzsébet királyasszony neve emlékezetére.

Templomot akar építeni Ujszeged is. A lojális hűség, az imádság fokozódó szeretet lesz az a malter, ami a templom köveit össze tartja. De a kő bizony pénzbe kerül. Már pedig Ujszegeden is, épp úgy mint a Kárpátoktól az Adriáig mindenütt ez a legkevesebb.

Száraz idő járt az idén, meg itt volt vízitbe a Reixkrixminiszter is. Fizetés fölemelést kapott minden főherceg és minden tisztviselő a kegyelmes urtól le egészen a kend-ig. Szóval: pénz nincs.

A naiv ujszegediek támogatást kértek a főhercegektől. Sokan vannak. Magyarországon vajmi kevesen. Kit itt, kit ott talált a levél. Összesen össze raktak 700 koronát. Kövesdi uramnak többbe került egy harang.

Nem jól csinálták Ujszegeden. Fel kellett volna építeni a templom falát szeretet adta magyar pénzen. A madárlátta koronákon pedig nádat venni. Amit beér, befedni véle, a többit úgy hagyni, hogy be lásson a templomba a magyarok Istene.

Az ablakokat pedig be kell ragasztani azoknak a cikornyás nevű

magas megbízottak német leveleivel. A mi asszonyunknak pedig szíveinkben emeljünk oltart, kicsinyt, ahol ő maga elférjen.

A színes czeruza.

— szeptember 10.

A belügyi kormány most küldözgeti vissza a vármegyék költségvetéseit a jóváhagyási záradékkal, de a legtöbb helyen azt mondják erre a jóváhagyásra az alispánok, hogy adtál uram esőt, de nincs benne köszönet. Az ország jólétére aggódó, atyai gondjai örködő referens a magas miniszteriumban, vulgó „fogalmazó ur“ előveszi a piros és k k czeruzát s a költségvetést, mely az egyes vármegyékben az összes retortákon átszűrődik s teljesen megfűszülve, mint olyan egész kerül föl, amelyből elvenni s amelyhez hozzátenni való egyáltalán nincs, a takarékoság népszerűen hangzó jelligéje miatt szépen kihuzigálja, kényekedve szerint redukálja, s azzal küldi vissza, hogy sic volo, sic jubeo.

A takarékoság igen szép erény, ez ellen nemcsak, hogy nem szólhat senki, de sőt az ország minden polgára örömmel veheti tudomásul, hogy a kormány az ország vagyonával, anyagi erejével takarékosan akar gazdálkodni. Ne feledjük azonban, hogy a takarékoság nem azt jelenti, hogy *fukarkodjunk*, hogy a nélkülözhetetlen szükségletek beszerzésére kívánt pénzt is megtagadjuk, megvonjuk; mert a miként a hozmondás tartja: a fukar mindennek kétszeresen

Egy levél.

Írta: **Paniánné Peltisek Eugénia.**

Édes barátnóm! Az érdekes titokzatos-ság, mely körüllegli inkognitóját, nemhogy lankasztaná hódolatomat és tisztelettemmel határolt rokonszenveimet, sőt, levelei, melyek tele vannak szörva szellemi csilámaival, oly üdítőleg hatnak az élet pokoltüzeben elikkadt lelkekre, mint a sziklatövében fakadó forrás csillapító kristályvíze.

S most, midőn már szinte nélkülözhetetlenekké váltak reám nézve ezek a frissítő források, azzal fenyeget édes barátnóm, hogy megszakítja velem a szellemi összeköttetést, mert túlléptem az önzetlen barátság határát.

Valami egyebet olvas ki ábrándozó soraimból, mivel a sablonos asszonyok közé degradálom, kiknél a barátság elmaradhatlan tápanyaga: a vellem.

Meghódolok minden egyéb ítélte előtt, de ez egyszer — tévedett.

És pedig, mert magát fölsőbe helyezem minden asszonynak, kit valaha láttam, vagy ösmertem s bármily emberi érzelmek fakadjanak a szívben, valami földöntúli delejérvé az, ami engem a maga lelke búvárába von.

Nem láttam soha képzeletben csodált személyiséget; nem ejtett rabul esős mo-

solya, nem remegtette meg szívemet hangjának lágy zenéje, nem fedezhettem föl szememben lelke kisugárzását s nem mondtam el magának soha az üdvösség íréjét: szeretlek; — csak gondolataiva! ajándékozott meg, lelkének fényes tükrébe engedett bepillantani. Megértette, fölfogta keserű panaszsam, balzsamos szavaival gyógyította szívem feltört sebeit. Finom, asszonyi érzékével, tapintatával sok bagaságtól visszatarított — s mindezekért, hálából éveket rónak életemből, ha levele alá odairná egyszer az igazi nevével s egyszer, egyetlenegyszer színről szíre láthatnám, hogy csók-özönnei árasztanám el lábaim nyomát...

S továbbá azt írja, hogy hevességgel mel örökre elzártam a lehetőségét annak, hogy inkognitóját felfedezhesse. Ah! hát egy szeretettel, melegséggel teleplántált asszonyi szívben letezik eany kiugyellenség?

Itt fekszik előttem tizenkét apró, de tartalmas hófehérlevél: az összekötő aranyhíd, melyen véletlen közrejátszása folytán lelkeink találkoztak, a szellemi szórakozás örve alatt. S bár sosem láttuk, mégis, jól ismerjük egymást.

Most pedig, midőn a szellemi táplálék lelkiszigtségletemmé vált, most akar egyszeren megfosztani tőle.

Hova menekülök ezután, ha fekete lesz

előttem az egész világ s ki fogja nekem ilyenkor gyöngéd kezekkel megmutatni, hol az ég kékje!

Ha hamis szenvedélyek viharjai megfosztanak önuralmamtól s megurdorodva az egész hazug élettől, hit nélkül, gyáván neki futok a halálnak, ki fog főséges nyugalommal feltartóztatni? Ki fogja bennem a szunynyadó, dacos önértetet fölébresztetni, a romboló indulatot megfékezni? Ki fogja megmutatni a napfényes óát, hol lelkeim roncsait újból összeszedhetem; ki mutatja meg, merrre van az Isten? Senki — ha elhagy az őrangyalom!

Lemondok inkább a személyes találkozás boldogságáról örökre, fenti határammalis maradjak örökké adósa, csak ne vonja meg tőlem fe kelt szelleme megnyilatkozásait, apró, kalligrafikus betűi olvasásának élvezetét. Ne legyen részem a boldog valóság élvezetében, legyen enyém csupán az édes sejtélem, úgy, a hogy a szindús képzelet megteremt, ahogy a lélekkel írt sorok dőlőbájja élelm festi.

Ne tudjak meg kilétéről so soha többet, minthogy a messze havasok közt él egy igazi asszony, ki oly magasan áll a többi fölött, mint a körülötte csoportosuló sziklák láncozata, s kiknek erényei oly érintetlenek, oly fehérek, mint a hegyek csucsán a

MODERN GÖZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-utca 42. — Telefon. — Gyűjtő-kocsi.

adja meg az árát, azonképen az államhatolom fukarságának is, az lesz a következménye, hogy az ország issza meg a levelét. Minden más téren inkább lehet fukarkodni, mint a közigazgatás terén, mert ez ama talaj, melyből állami életünk legfőbb ereje sarjadzik s ha ezt nem tápláljuk kellőképen, megsínyli az egész ország.

A mai közigazgatás az állampolgárok szellemi, társadalmi, gazdasági és fizikai jólétének fejlődésére és fönntartására állandóan gondot fordít s ugyszólván az emberek mindennapi életére kihat. Ez intézményeivel szemben fukarkodni nem lehet, nem szabad, mert ez megbosszulja magát.

Kétségtelen, hogy az állam áldozatot hozott, amikor a vármegyei tisztviselők fizetését az egész országban egységesen rendezte. Jótémény a vármegyei tisztviselőkre, különösen azokban a vármegyékben, ahol eddig oly silányan javadalmazták a munkáerőt, hogy az inségtől majdnem kidőlt a sorból. E czímen azonban olyan megtakarításokat eszközölni, melyek a közigazgatás menetére föltétlenül káros kihatással lehetnek, igen hibás dolog. Azzal, hogy a belügyi kormány a vármegyei székházak, járási szolgabírói épületek tatarozására előirányzott összegek felét egyszerűen törli, nem eszközöl megtakarítást; mert ha az alispán kénytelen lesz a redukált összeggel tataroztatni s a tető egy szép napon beszakad, a falak leomlanak; akkor majd a fukarságnak busásan megadja az árát. Az se takarékos, hogy a fűtő és világító anyag költségeit lejjebb szálítják; mert a fűtetlen és sötét szobában nem lehet dolgozni s a restancia annyira fölszaporodik, hogy rendkívül segéderők alkalmazásával tudják csak az egyensúlyt helyre állítani, ami ismét káros kiadás. Vagy ha olyan rabszolganak tekintik a tisztviselőt, aki jobb hiányában e keserves kenyérré utalva, az egy-egy vármegyeek apró Bobrikovjai és Plehweit által (mert ilyenek is vannak ám) alaposan megdresszirozva, kész a hiányosan fűtött, rossz szul világított hivatalos helyiségekben egész ségét és szemévilágát föláldozni: ez se takarékos, mert a megnyomorított alkalmazottakat nyuzdíjazni kell s helyükre új erő szükséges. Vagy talán abban nyilvánul a takarékos, hogy a papir és irodaszerek mennyiségét s a napidíjakok számát redukálják? Vékony takarékos, ez, mely az ország anyagi állapotán egy fikarcnyit se változtat.

napfényben csillogó hólepel, — s kinek megköszönhetetlensége oly csodás, hogy e büszke Babilonban élő, idegen férfival fönaló levelezése, egy csöpp árnyékot se vonhat sugárzó glóriája fölé.

S tévelygő lelkemnek maradjon meg továbbra is áldott órangya; művészetem befolyásoló poézisa, számomra egy darab a mennyből, hol tisztult gondolataim megpihenhetnek. Világítsa be továbbra is, lelke kisugárzása ával, gyakran, nehéz felhőktől elcsotélt világomat.

Az írja meg: — nekünk nem szabad találkozni! Ah! talán megérezte, hogy a hid végére érve, lelkeink talán találkozni fognak? S talán félne e találkozástól?

En sem félelmet, sem gyávaságot nem érzek, mernék a veszélyekkel szembeállni s meg is küzdenék ezer halállal, ha kezembe dobná a lélekvesztő evezőjét... Beeveznék a paradicsom kikötőjébe — s nem vesz-nék el...

Nem ezélatosan vetem papírra örült gondolataimat, — jól tudom, eredményre nem vezetne — de valami ellenállhatlan erő megvárakoztat, az érzések özöne hajt belé — bocsánat, de megértem.

Talán csakugyan elérkezett összekötötésünk megsemmisülése, s ezen lesújtó végzet ösztökél végzetes soraim megírására.

Legalább ennyi diadalhoz jusson szívem, hogy ezt a rejtett zugát is felfedhessem. Esedezem, ne sértse büszkeségét, mert ez a vallomás lényegében is elűt azoktól, melyeket már sok rózsás fülecskébe elusogtam.

Elvégre, ami kell, az kell. A nagy Fáraók ideje óta nagyobb rabszolgák nem voltak, mint a mai hivatalnokok. Ezeknek az élet és munkaerőjét jobban kihasználni nem lehet. Vagy ha lehet is: nem tisztességes, nem becsületes, nem emberséges. Az ország rossz gazdasági viszonyai folytán kidobták és fölkapták a takarékos, jel-szavát s amint mindennel, ezzel is tulzásba estek azok, akik a vármegyei közigazgatást, a vármegyei életet csak ugy madártávtól ismerik. A bűnügyi miniszteri fogalmazó ur ismeri a kegyelmes ur takarékos, elveit, de nem ismeri a vármegyei székházait, a járási szolgabírói épületeket, nem csoda tehát, ha nem tudja, hogy mennyi eszerép és mennyi habarcs kell egyik-másik épület évi tatarozására. Ismeri a fogalmazó ur a kegyelmes ur kijelentését, hogy a veszeke-dett bürokratizmus, a papir és tintakultusz lejjebb szállítandó, de nem tudja, hogy hány rizsma papir és hány hektoliter tinta kell egy vármegye közigazgatási ügyének elintézéséhez.

Ismeri a fogalmazó ur a belügyminiszterium apparátusát, ahol egy egész armádia leiró áll rendelkezésére, de nem ismeri a vármegyei irodáit, ahol tizenkét fogalmazó olvashatatlan konceptusát, négy kanczelista tartozik hibátlanul lemásolni.

A vármegyei pauszos fölrataiból majd meg fog győződni Tisza István gróf, hogy „fogalmazó urak” a takarékos, elvével kissé tulbicizliktek a határon s majd visszatérítik őket. A vármegyei újabb időkben maguk is nagy sulyt helyeznek a takarékos, mert hiszen ők legközvetlenebbül érzik azt a nyomást, mely manapság mindenkit a legelkiismeretesebb s leggondosabb takarékos, kényeszerit; ezekről éppen-séggel nem tétélezhető fel, hogy akár maguknak, akár az államnak — fölösleges kiadásokat okozzanak.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Erzsébet királyné halálának évfordulója. Ma hat éve, hogy a világ legjobb szívé királynőjét, Erzsébet királynasszonyt Genfben meggyilkolták. Azóta évről-évre gyászistentiszteleteket tartanak ezen a napon az ország különböző templomaiban, daczára annak, hogy az elhunyt királyasz-

szony emlékének nevenapját, november 19-ét szentelték. Ma délelőtt a róm. kath. templomban volt szentmise a királynőért, melyen Molnár Kálmán, a Tereziánium igazgatója czelebrált. A szentmisén megjelentek a róm. kath. iskolák és a debreczeni teljes tisztikar dszben. A polgári és állami hatóságok azonban távollétükkel tündököltek.

Gazdasági tilés. A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága szeptember hó 12-én délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart, mely alkalommal folyó ügyeket tárgyalnak.

Érettségi vizsgálatok. A róm. kath. főgimnáziumban hétfőn, 12-én kezdődnek a szeptemberi szóbeli érettségi vizsgálatok. Az érettségi vizsgán a kormányt Géressy Kálmán tankerületi főigazgató képviseli.

Az alsószabolcsi egyházmegye új esperese. A Zsigmond Sándor lemondása folytán megüresedett esperesi tisztségre az egyházmegye elrendelte a szavazást. A szavazatok beadására szeptember 20-ikát tűzték ki határidőül. Az esperesi teendőket Soltész László vezeti.

A debreczeni állami főreáliskola „Petőfi” önképzőköre tegnap tartotta alakuló gyűlését. Dr. Kardos Albert vezető tanár lelkesítő szavakban fejtette ki az önképzés nemcs ezéjait és felhívta a főreáliskola felsőbb tanulóit a magalakuásra. Előkké tulnyomó többséggel Spitzer Sándor VIII. o. t. választotta meg. Főjegyző többséggel Kemény Ferenc VIII. o. t. lett. Pénztárnoki állásra Frank Ernő VIII. o. tanuló érde-mesítették, aljegyző pedig Szarvas Béla VII. o. t. lett.

Beiratások az iparostanonciskolába. Feihivatnak mindazon önálló iparosok, akik tanonczokat tartanak, hogy azon tanulóikat, akik még az iparostanonciskolába beirva nincsenek f. hó 12, 13 és 14-én azaz hétfőn, kedden és szerdán este 6—8 óráig a tanoncsiskola igazgatóságánál, Csapó-utoza Baresay-ház a tanonczszerződés, keresztlevél, iskolai bizonyítvány és esetleg szegénységi bizonyítvány felmutatása mellett annnyival is inkább irassák be, mert a rendszer tanítás már folyó 15-én, azaz esütörtökön kezdetét veendi, amikor mindazon iparostanonczok, akik meg nem jelennek, mint mulasztók fognak az iparhatósághoz és az iparostanonczhoz betérjesztetni. Az iparostanoncziskola igazgatósága.

LEVELEK.

Születésnapra.

Kedves kisasszony!

Volt egyszer egy király messze Keleten, aki nagy pompával szokta megünnepelni trónralépésének évfordulóját. Ilyenkor egybegyűjtötte a népeit és minden alattvalójának egy csillogó gyöngyszemet aján-dékozott, hogy az kinek-kinek a hajlékában az ő ragyogó uralkodói dicsőségére emlékeztessen. Egyszer csak valaki értékesíteni akarta a gyöngyszemet és rájött, hogy a gyöngy hamis. Néhány nap mulva követ ment a királyhoz, aki az összes alattvalók nevében hódolattal megkérdezte az uralkodótól, hogy miért osztott ki közöttük hamis gyöngyszemeket, mikor az igaz gyöngy is olyan bőven terem az országában. A király ezt felelte a követnek: „Igaz gyöngye csak egy van az embernek: a lelke; ezt pedig rég elajándékoztam a hitvesemnek, aki szeretetet adott érte cserébe.”

Születésnapján a keleti király históriája elevenedik meg előttem. A maga lelke is olyan igaz gyöngy, amilyennel ez a hatalmas király megajándékoz

Ama asszonyoknak ilyenkor hajuk selyméről, illatáról, szemük sugaráról, ajkuk édes mézéről, termatük észbontó szépségéről zengtem ódákat, — melyekbe, nem tagadom, gyakran vegyült egy kis diszonancia; de itt — magával szemben, megszűnik minden sablon s lelkem felszabadulva az önző vágyak tömkelegéből; legmélyebb hódolatommal borulok le lábai elé...

S engedje, hogy a legigazabb érzések szavával kiálthassam az egész világnak: ösmertem sok nőt, de csak egy asszony van, — egy igazi...

Mai levelem a szokott eszmecsere nélkül fejezem be; maradjon ez az ábrándok lapja, melyen a szív közvetlenül beszélt.

Kulosolt kezekkel esdeklem bocsánatot s könyörgöm válaszáért, ama ígéretem fejében, hogy nem esem többé oly gyöngye pillanatok rabjává, midőn a szív lánczravert fenevadjai áttörik a korlátot.

Örizni fogom, féltő gondnal, barátságunk szentelt kötelékét, nehogy egy erősebb érzelem újabb kitéréssei által, — széjjel tépve, megfoszszanak még ettől is.

Ajándékozom meg továbbra is gondolataival, melyek oly becsesek, oly értékesek előttem, mint a tenger rejtelmes mélyéből életkoczkázat árán kihalászott drága gyöngyök...

Üdv a barátságunk!

hódoló kézcsokkal:

Balassa Bálint.

akit legjobban szeretett. Vigyázzon erre az igaz gyöngyre, annak adja, akitől igaz szeretetet kap érte cserébe, mert a földi boldogság a lélek és a szeretet örök frigyében szövődik.

Ünnepi hangulat ébred az ember körül, ha évről évre visszatér az a nap, amely a születésére emlékeztet. Az élet becsé, a legnagyobb érték varázsolja ezt az ünnepet, amelynek éppen abban van a pecéise, hogy meghazudtolja az idő végtelen folytonosságát, feledtetni a mulandóságot és földidézni a multak sok szép emlékét, amiknél csak a jövő ábrándjai kedvesebb kincsei a léleknek. A multak emlékei és a jövő ábrándjai: ez maga az élet; ami kívül esik rajtuk, fölemésződik a napi küzdelmekben, de az emlékek és ábrándok győzhetlen katonák, amelyek csak akkor bukhatnak el, ha a lélek sirba száll. A remény élteti őket az emberi élet végéig. Ez a remény ne szálljon el a maga lelkéből soha. Ábrándjai valjanak valóra mind és emlékeiből csak azokat őrizze féltékenységgel, amelyekből azok az ábrándok föltámadtak.

Játszi leány-álmok röpködnek az élet kertjében. Virágról-virágra szállnak a fantázia könnyű szárnyain, mintha soha nem hervadó pompázással nekik nyilna valamennyi, egyszerre csak forgószél kerekedik s kiveti őket a sivár pusztaságokra, ahol a mostoha valóság kiméltlenül foszlányokra tépi az álmokat. Hány leány-azív zuzongának össze ilyenkor az élet durva rögein, ha nem sietne elő abból az álmokat tápláló virágoskertből a szeretet és melegével enyhét nem adna a pusztaságokra száműzött ábrándok léleknek. Ez a szeretet az, amiért érdemes élni és érte le kell mondani arról, hogy az élet magasabb céljai, rendeltetése felől gondolkozunk. Mert aki erről gondolkodik, az összetalálkozik a Schoppenhauer-filozófiával és nyomban lemond az életről. S születésnapkor annyi alkalom nyílik az életről való elmélkedésre.

De maga ne elmélkedjék. Űzze el lelkéből a mulandóság gondolatát és ne engedjen helyet benne, csak a szeretetnek. Mert ez az egyetlen igaz gyöngy, ami értéket ad az életnek. Jól megnézzé, kinek adja és mit kap érte cserébe. S ne feledje el a napkeleti király históriáját.

Kezeit csókolja igaz híve:

Rhodus.

A pap büne.

szept. 10.

A Zsigmond Sándorsikasztása alkalomból az alábbi cikket közli egyik fővárosi lap. A cikkből kitűnik, hogy fővárosi lap-társunk nem ösmeri tüzetesen a Zsigmond Sándor bűnét, azért leadjuk a cikket, mely a következő.

A fekete talár, sztraboluma az erkölcsnek és a ti ztaságunk, ime porba ért s makulátlan voltát gyalázta érte. Isten alkáztos szolgálja, ki kell, hogy ment legyen minden

hivalkodástól, bűnbe esett, melynek minéműségét nem tudjuk egyelőre megállapítani. Nagy a Zsigmond esperes büne, ki egy koldus egyház csekélyke vagyonából 36000 koronát herdált el. Annak az egyháznak volt ez a pénze, mely századokon keresztül alig rendelkezett egyébbel, mint hittel. Ez bátorította, vezérelte és tartotta meg az egyiptomi borzalmak idején s ez adott erőt neki arra, hogy minden megaláztatása közepett is védbástyája legyen a magyarság hazának.

Ez egyház alatt a református egyházat értjük, melyet könnyelműen megrövidített Zsigmond esperes, hajduböszörményi lelkész. A titok csüörtörtön pattant ki, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlésén. A nagyot vétkezett ember maga állott fel és tett töredelmes vallomást. Reszkető hangon, megindultan. Talán érezte, hogy nem csak a földieknek tartozik számadással.

Mindazzal, ami a közgyűlésen történt, nem akarunk foglalkozni, vitába boosájt-kozni még kevésbbé. A dolog az egyház autonom-ügye, mely csak feljelentés esetén tartozik a bíróság elé. De a szenvedélyes szavak, melyek a megtört ember szegyenborult fejére hullottak, úgy érezzük, meg-gondolatlanok voltak és nem voltak Krisztus szerint való. Egy igaz mondás hangzott el csupán:

— Nagyot vétkeztél, csak eredj! ..

Krisztus urunk mondotta ezt, az igazság legtisztább forrása. S mindazok, kik az idők teljessége óta nem az ő szavai szerint indultak, tévelygők valának. A keresztyéni szellem, amely a magyar református egyházat mindenkor áthatotta, csapások és megpróbáltatások idején, nem szabad, hogy most hagyjon el minket, mert vétkezünk magunk ellen, vétkezünk a Krisztus ellen, kinek legszebb erénye, legfenségebb tanítása volt a megboosítás és a szeretet.

Az esperes esalt, sikka-ztott. Hogy mire költötte a pénzt, hova tette, nem tudjuk. De, bármilyen legyen is azzal a ránk nézve horribilis összeggel, úgy itélkezzünk, hogy az esperesben az ember vétkezett a pap ellen. Nem mondjuk, hogy láthatlan végzet lebegett felette, mikor bűnbe esett, de szenvedélye rabja volt s elég gyöngye volt arra, hogy e szenvedélynek gátat vessen. Talán könnyelmű volt s gyámoltalan az anyagi dolgokkal szemben. De hogy becsületes, igaz lélek, az bizonyos, mert máskülönbben palástolhatta volna a dolgot és palástolhatta volna még sokáig. A közgyűlésen lefolyt dolgokból konstatáljuk ezt.

Az igazi bűnbánatot még a világi törvény is a vádolt javára illeszti a mérlegbe. Az egyháznak pedig nem szabad kérlelhetlenebbnek lenni, mert mikor azt hiszi, hogy igazságot cselekezik, tulajdonképpen vétkezik.

Tegnap — mint kiderült — Zsigmond Sándor Ujfehértóra utazott, de sem azt, hogy ott van-e még, sem azt, hogy kihez ment, még eddig nem tudják.

NAPI HIREK.

Erzsébet királyné emlékezete.

— szeptember 10.

A tenger mozdulatlanul olvad össze a messzeség ködével, a hold ragyogó ösvényt hasít rajta véges-végig, hogy a szirének azon lebegjenek a sötétlő partok felé.

Itt a narancsok, babérok lombjai alig-alig zizzennek meg, remegve hejlanak le a rozmaring szomorú ágai, míg a pagony szélén, mintha csillagok volnának elhintve, a leánderek és rózsák piros-fehér virágai csillognak.

Ahol egy kis tisztás fölött boltoznak a fák, a mohos szikla szögél a tengerbe, amelyen egy kidölt, repkényes fatörzsen egy szépséges szomorú asszony ül s méla tekintettel mereng a zsongó tengeren.

Kezeiben nyitott könyv: álmok, szenvedések könyve.

Háborgó, meg nem értett, sebhedt költőlélek panasza, föl-fölsikoltó fájdalma, fuvolaként busongó ábrándja. ez van a szellőtől meg-meg lbbenő lapokon

És ez a sok fájdalom, epesztő vágó, lázas álmom mind átviharzik a szépséges asszony nagy szívében, sőt mintha a költő könnyei is ott rezegnének szeméinek sűrű pilláin, oly mély bú árnya borong gyönyörű homlokán.

Karesu, magas termetén fehér patyolat hullámszik, picizny kezei áttetszők, mint az alabástrom, orozái, mint a hó és selymesen, hosszan hullámszó fűtjei is fehéren csillognak, mint az ezüst.

Tiszta, fehér alak, nem földi asszony, mennyei jelenés.

Talán a szellemórát várja, a tenger mélyéből kilibbenő szellemtársait bus találkozóra.

*

Amikor éjfélt üt a tronyóra a messze faluban, elhallgat a csalogány verése, a tenger mélyéből s a magasságból zene zendül, bűvösen csengő, andalítóan szálló, diadalmasan csapongó s láthatatlan szellemajkak terán éneke szárnyal a gyönyörtől reszkető tengeren, csodás igézetet árasztva az illatot lehelő földre:

„Üdv neked fehér asszony, — Erzsébet! magyarok királynéja!”

(L)

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Ref. templomunkban holnap a következő zenekar tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán. Kistemplomban Jánosi Zoltán. Ujtemplomban Széle György. Ispótyai templomban Biró Ferenc. Szegényházban Hajdu Zsigmond. Csapókeri imaházban Kovács János. — Holnap Szűz Mária nevenapján a róm. kath. templomban a következő sorrendben tartatnak: D. e. 6 órakor csendes sz. mise, tartja Vas Károly. 7 órakor misézik Pák Emil; 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymnázium növendékei részére, 9 órakor ünnepélyes nagymise, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost-plébános mond segédlettel, utána ugyanő szent beszédet tart, 11-kor sz. mise a Svetits-zárda és az összes elemiskolák növendékei részére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond. 12 órakor misézik.

Törlesztéses

és egyéb kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl ki

Hartstein Kálmán

Debrecen

jelzőlog kölcsön irodája

Piac-utca 34. szám

Szabó István. D. u. 3 órakor ünnepélyes litánia. utána 4 órakor olvasó, 5 órakor Jézus szent szíve társulatának hónapos ájtatosságát végzi. D. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános sz. besz. d. körmenet és litániáit.

Az ágost. hitv. ev. templomban holnap d. u. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi.

Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délután Rásó Gyula alispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés iránt, bárha 76 tárgya volt, az érdeklődés oly lanyha volt, hogy alig 50 bizottsági tag jelent meg. A sok tárgy között azonban fontosabb alig volt egy-kettő. Legfontosabb volt a belügyminiszter leirata a törvényhatósági közutak kiépítése tárgyában. A miniszter nem teszi magáévá az alispán amaz előterjesztését, hogy a közutak építése alkalmából a pótdát 10 ról 13 százalékra emeljék, ennek szükségét nem látja fennforogni. Egyidejűleg értesíti a vármegyét, hogy a közutak építésére kért 4.900.000 koronát engedélyezi. A közgyűlés a vármegyei telefonhálózat kiépítése ügyében tudatja a minisztert, hogy a telefon építéséhez a vármegye a kutyadó alapból 30.000 koronával, a három rendezett tanácsú város 6000 koronával járul. Ha ez összeg sem lenne elegendő, úgy kéri a minisztert, a hiányt pótolja és építtesse ki a telefonhálózatot. A többi tárgyakat gyors egymásutánban tárgyalták le, úgy, hogy a közgyűlés tizenegy órára már véget is ért.

A debreczeni Vadásztársaság rendkívüli közgyűlése folyó hó 26-án d. u. 5 órakor a városháza nagytermében tartja. Tere: Alapszabály módosítás, esetleg a 8 nappal előzőleg beadott indítványok feletti tárgyalás. Pontos megjelenést kéri az Elnökség.

Wolafka betegsége. Wolafka Nándor dr. püspök, tíz nap óta ágyban fekvő beteg. A közbeszülésben álló főpap ma jobban van s holnap már elhagyja az ágyát.

Kossuth Lajos szobra Hajdúnánáson. Nagy ünnepségek között készül leleplezni Hajdúnánás hazafias közönsége Kossuth Lajos szobrát, melyet Horvai János kitűnő szobrászunk készített. A leleplezés e hó 25-ikén fog végbemenni Hajdu, Szaboles, Bihar és Szatmár vármegyék részvételével. Az ünnepély nagyszabású programját most állítja össze a rendező-bizottság, melynek élén a kerület képviselője: Rákosi Viktor áll. A szoborleleplezési ünnepélyre a függetlenségi és 48-as párt elnöke: Kossuth Ferencz is leutazik, kíséretében lesznek: Tóth János, a párt alelnöke, továbbá Pap Elek, Mezőssy Béla, Benes László, Farkas Balázs, Bakonyi Samu, Jékay Zsigmond, Gál Sándor, Sebes Dénes, Bedőházy János, Benedek János, Kovács Gyula, Horváth Gyula, Rátkay László, Leszkay Gyula, Marjay Péter, Babó Mihály, Balog Mihály és Nessi Pál országgyűlési képviselők és Pallay Sándor, a párt titkára.

Emlékoszlop a bileki áldozatoknak. Most mult egy esztendeje aug. ban annak az embertelen bileki masiroztatásnak, amelynek tizenkét áldozata idegen földben, a bileki katonai temetőben ahusza örök álmát A tizenkét magyar fiu közös sírját emlékoszloppal jelölték meg, amelyet aug. 30-án lepleztek le katonai ünnepséggel. A 12-ik gyalogszázadnak Bilekben állomásozó része teljes díszben vonult ki a sírhoz, hogy megadja a végső tisztességet a szerencsétlen bajtársaknak. A koszlop harmadfelméter magas és bele van vésvé a tizenkét katona neve. A koszlopon, noha csupa magyar fiu emléket jelöli, mégis német felírás éktelenkedik, „Megtaltak kötelességük teljesítése közben“ ez a mondat jelzi a 12 katona gyászos sorsát és korai halálát.

A pallagi vasut építése. A miniszter ma tudatta a várossal, hogy a pallagi vasut építése ügyében a közgyűlésnek legutóbb hozott határozatát jóváhagyja és felhívja a várost, miután most már tényleg a városnak kell a vasutat kiépíteni, mielőbb kezdesse el a vasutépítés munkálatait.

Öngyilkosság betegség miatt. Az éjjel a Garay-utca 4. számú háznál Szabó Zsuzánna ev. ref. 56 éves asszony a létrára felakasztotta magát. Hajnali 4 órakor vették észre a létrán függő asszonyt. Értesítették a rendőrséget, honnan dr. K. Szalay Béla orvos és Kovács polgári biztos mentek a helyszínre. Az orvos a halált állapíthatta meg már csak. A holttestet kiszállították a kórházba. Az öngyilkosság oka valószínűleg Szabó Zsuzánna gyógyíthatatlan betegsége.

Tanákoszások a kamaránál. A kamara kereskedelmi szakosztálya Szentkirályi Tivadar elnöke alatt osztály ülést tartott tegnap. A szakosztály a szövétkezetekről kidolgozott törvénytervezetet vette általános bírálat alá s előkészítve a szept. 13-iki közgyűlés kereskedelmi jellegű tárgyait. Foglalkozott a takarmányszállítási vasuti kedvezménynek a kereskedőkre leendő kiterjesztésével, a fumei tengeri szállítmányok szállítási ügyével s a motor-benzin árának kedvezményes megállapításával. Hétfőn délután 4 órakor az ipari szakosztály tart ülést Serli Ede elnöklése mellett.

Közművesek gyűlése. Holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület tanácstermében a közműves mesterek és vállalkozók gyűlést tartanak, melyen a munkabeszüntetés ügyében hoznak határozatot. Délután 3 órakor a közműves munkásoknak lesz gyűlésük az Olajútban levő Kállai-féle vendéglőben, hol megvitatják a mesterekkel szemben elfoglalandó álláspont részleteit. Még nem tudhatni, mire vezet ez a két gyűlés, de előreláthatólag nehezen elsimítható surlódások lesznek a közműves mesterek és munkások között.

Fehér nap. A mai nap folyamán az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál egyetlen halálesetet sem jelentettek be. Ez évben ez a negyedik fehér nap.

A megégett gyermeket felboncolták. Megirtuk, hogy tegnapelőtt a Trnka malom mögötti dínyeföldön egy meggyulladt konyhóban megégett Fábian János gazdálkodó 7 éves Ferencz nevű fia. A megszenesedett hullát tegnap a kórház boncztermében Hoffmann vizsgálóbíró jelenlétében Izsó dr. és Láng dr. törvényszéki orvosok felboncolták. Természetesen a halálokául az égést állapították meg. A megégett gyermek holttestét ma temetik.

Szerelmi drámák. Csütörtökön egy katona az észéki erődésikozaton négy lövést hallott. Mikor oda sietett, látta, hogy

egy ember elszalad. A földön egy nő holtteste feküdt. Csakhamar újabb lövést hallott abból az irányból, amerre a férfi szaladt. Az értesített rendőrség a nő holttestében felismerte Himmelreich Vilmát, egy szabó 28 éves leányát, akit Fernbach Konrád nyitrai származású 18 éves szabó, aki a leány atyjánál volt alkalmazva és aki a leánynak szeretője volt, három revolverlövéllyel agyonlőtt Fernbach azután szíven lötte magát és nyomban meghalt. A tett oka, hogy a korkülönbség miatt nem vehette el a leányt. Ifju Bella Lajosnak, a soprni főreáliskola tanárának hasonnevű fia tegnap délután a Csorna mellett levő erdőben agyonlőtte Pantz Emilia vasuti hivatalnoknőt s azután öngyilkosságot követett el. Tettéuek oka boldogtalan szerelem.

Legeltetés a Hortobágyon. Farkas Berozi mátai biztos ez uton is kéri a jószágirtó gazdákat, hogy a Hortobágyra kiküldött jószágokról a hajszárral együtt ezédulát is küldjenek ki, amelyen ki legyen tüntetve, hogy hány állatot hajtat ki a gazda.

Elfogott gyilkos. A napokban mi is jelentettük, hogy Lukács Györgyné sarkadi birtokosnőt utközben meggyilkolták és szemeit kiszúrták. Mint most Nagyváradról távirják lapucknak, a csendőrség Hajdu Mihály földmives gazda személyében elfogta a gyilkost.

Az öreg asszony szerepe. Giródn, egy kaczer özvegy asszony, a 48 éves Kósch Mária, kivette a hálóját egy 18 éves legény, Kemel Ferencz után s végül kedvesévé tette. Ez a természetellenes viszony egészen megrontotta a gyereklégény erkölceit, folyton kocsmazótt és mindig több pénzt követelt az élemedett kedvesétől, aki végre megsokalta ezt az állapotot s nem adott több pénzt a fiúnak. Tegnap este e miatt vad ezivakodás volt a nem egymáshoz illő pár között. Végül a fiu megrohanta az asszonyt s pusztá kézzel megfojtotta, majd a már élettelen testen egy kenyér kessel tizenegy mély szurást ejtett. Azután kikutatta a lábákat, szekrényeket s ami pénzt előtalált, magával vitte. A földeken bujdosott, míg végre a csendőrök elfogták. Azt mondja, hogy ráunt az öreg asszonyra s véres tettét nem bánja.

Katonai áthelyezések. A hadügyminiszter jobbházi Döry László 7-ik huszárezredbeli számfelüti századost a lovariskolából a fenti ezred tényleges állományába helyezte át. — A hadügyminiszter szentmártoni Öndy Pál debreczeni méntelepeli hadnagyot a sepsiszentgyörgyi méntelephez helyezte át.

Magyariék itthon. A Magyarai testvérek zenekara a jövő héten hétfőn érkezik haza s kedden tartja az első zeneestélyt a Hungária kávéházban.

Elveszett a Varza-utczán egy világos-barnaszőrű daxli kölyök kutyja. Megtalálójá e lap szerkesztőségében jutalomban részesül.

A nők nyolozodik érzéke. Egy amerikai tanár, Mason T. Otis előadást tartott a nők nyolozodik érzékéről, melyet 6 „tükr-érezeknek“ nevezett. A nők ugyanis tükr nélkül is látnak, s jól tudják, hogy mi történik mögöttük. De különösen jól látnak ujjaiuk hegyével. A tapintási érzék náluk a látás egy formája. Finom ujjajikkal csodákat művelnek, mert ezt az ösztönt örökölték. Megfogják hajukat, felcsavarják és csodálatos bogra kötik, melyet a férfiak sohasem képesek utánozni. A férfi számára a feltűzés, felvarrás érthetetlen csoda. Talán tudományosan megoldják, de a nőkkel nem vetekedhetnek. Hát még a hajta! Ezzel is csodákat művelnek a nők. Hát még a csomót megoldani, milyen ügyesek ebben a nők.

A férfiak tanácstalanul állanak, vagy le-vázják, — gordiusi osonóként, — de a nő felbontja, megoldja egy pillanatra alatt. S így volt ez időtlen idő óta. A nők voltak a legelső szabók, cipészek, takácsok, mialatt a férfiak hadakoztak. A „tündér ujjak” így fejlődtek ki.

— **A dohányzás és az írók.** Most hogy a sok irodalmi ünnep egymást éri Franciaországban s írásban, szóban fölidézik az irodalom sok sok néhai óriásának alakját, felvetődött egy különös kérdés: szabad-e az írónak dohányozni? Néhány tudós azt mondja, hogy a nikotin valóságos emésztő mérge az irodalomnak, s akad olyan vélemény is, hogy a nikotint valóságos döntő erőnek hirdeti azok között, melyek az irodalom fejlődését meghatározzák. E szerint bizonyos George Sand és halhatatlan barátja Musset is mérgezetek voltak. Mind a ketten szenvedélyesen dohányoztak. Banville, a költő, azt írja George Sandról, hogy ez a zseniális asszony elbutult, mikor a cigarettát megpróbálta elvonni magától. — Hugó Viktor nem dohányzott s azt hirdette, hogy a nikotin a gondolatokat álmokká változtatja. — A nem dohányzó nagyok közül való: Balzac, id. Dumas, Michelet. Ellenben hogy nikotinkedvelők voltak Flaubert, Gautier, Sue, Augier, Byron, Taine, stb. A párisi újságok ez ötletről fölfrissítik Fleury Mórizz dr. esetét, aki a dohányzás ellen alakult egyesületnek a nagy irodalmi díját egy művel — melyben a nikotinnak az írókra és az irodalomra gyakorolt káros hatását fejtegette — megnyerte. Mikor az egyesület igazgatója nagy örömmel sietett Fleuryhoz, hogy a diadairól értesítse, alig tudott eanek dolgozó-szobájába bemenni. Fleury javában szivarozott, a szobájában vágni lehetett a füstöt.

— **Dalestély.** A Kossuth Dalkör szeptember hó 18-án Kossuth Lajos születésnapja évfordulójának emlékeztetőre Kékert Gusztáv karnagy vezetésében s Kiss Béla zenekarának közreműködésével a Bika szálloda dísztermében zártkörű dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Nyitány: Kiss Béla zenekara által. 2. „Kossuth Dal” id. Ábrányi Kornéltól; előadja: a Dalkör. 3. „Falu végén kurta kocsmá” Vuschingtól; előadja: a Dalkör. 4. „Magyar Dalsorozat” Hoppe R.-tól; előadja: a Dalkör. 5. „A Bárd” Silchertől; előadja: a Dalkör. 6. „Csillagos az éjjel” Méder M.-tól; előadja: a Dalkör. 7. „Kossuth induló” Mérttytől; előadja: a Dalkör. Műsor után táncz. Belépő-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél óraker. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnál belépő-jegyet kapnak. E jegy 3 személyre érvényes, ezenfelül szorosan vett családtagok a belépő-jegy felét fizetik. Alapító és pártoló tagsági aláírást a pénztár elfogad. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Mamák és tanítónők** becses figyelmébe ajánljuk mindennemű **iskolai kézimunka** cikkek és szakértőn vezetett nagyválasztékú **előnyomdákat. Füstös testvérek** Piacz-utca 12 sz.

— **Letzter József fényképezési, festési és fényképnagyítási műterme** Piacz-utca 44., dr. Ujfalu-ház. **Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Nem titok,** hogy egyik hölgy a másikkal ajánlja a legmodernebb és leg-hatásosabb szépitőszert, a FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET. E világhírű arczszépítő és finomítószert teljesen vegytiszta, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsirmentes. Kitűnő övszer a nap és szél befolyása ellen. Nagy tégely 2 korona, kises 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerésztárban. Törvényesen védve.

— **Angol hölgyek** sohasem használ-

nak arczkenőcsöt, hanem ugorkatejet, mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. győrtárban Budapest-Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szépitőszert, mely már 2-3-szori bekenés után eltávolít szepőt, májfoltot, kiütéseket, mitesszert és mindenféle tisztálanságot az arczról, melynek üdeséget, fiataloságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. Üvege 2 korona. Ugorka-puder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerésztárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerésztára Budapest Erzsébetfalva.

— **Tankönyvek bekötését** **Dávid-házy** Kálmán könyvkötésze, Fűvészkert-utca 9 ik szám alatt, a legjobb kivitelben, legolcsóbban készíti. Ugyanott minden könyvkötészetit és műipari munkák legjobb ízlés szerint készíttetnek.

A föltámadt védőegylet.

szeptember 10.

Gróf Sommsich Tihamér és Dobieczki József ezredes sok rajongó lelkű társával egyetemben szervezik a magyar védőegyletet, a magyar ipar megteremtésére, a magyarság meghódítására, a magyar ipar számára. Lelekes szövegbevezető részében elmondják, hogy osztrák járom alatt nyög a honi ipar. Majd elénk tárják a védekezés módját és szövegüket végzik:

Egyesüljünk nemzeti létünkért és Hazánk szebb jövőjéért megvívandó küzdelemre mindnyájan. A küzdelem nem vért, de a hazaszeretet által vezérelt akaratot és munkát követel.

E küzdelem egyedüli célja a honi ipar pártolása, erősítése és fejlesztése. Ehhez, esetleg elcsúszni némi igényekről való csekély lemondás áldozata árán is, hozzájárulhat mindenki. Így fogjuk visszahódítani a belpiacot a hazai munkának; rohamosan fog növekedni a munkatér: a honifitársak milliója kegyeretadó munkát talál és nem lesz kénytelen senki a megélhetés hiányában szülőföldjéről a messze idegenben keresni boldogulásának biztos eszközeit.

Ily módon erős, nagy és anyagilag is független lesz hazánk. Mutassuk meg, hogy a hazáért, melyért az elődök oly gyakran áldozták vérüket, mi is tudunk áldozni.

Csak egységes, erős országos szervezet, okzerű s céltudatos irányítással oldhatja meg e nagy feladatot.

Szabályozni kell mindenekelőtt a hazában készült iparcikkek felismerésének és megtalálásának módját. Nem elég a jelszó: „Pártoljuk a magyar ipart!...” Utmutatás kell arra, hogy a külföldi versenyárak nagy tömegeiben a társadalom egyedei miként igazodjanak el.

Ellenőrizni szükséges az idegen áruk becsempésztését és a haszonlesés csalafintaságait minden irányban, nehogy hazafias önzetlen törekvéseinket meggyűlöltessék.

Addig, míg hazai iparunk képes leendő ipari szükségleteinket fedezni, legalább is korlátozunk kell a külföldi áruk behozatalának mennyiségét, nehogy a feltétlen szükséglet meghaladó külföldi áru honi iparunk fejlődését már csirájában elnyomja, megsemmisítse.

Okoskodni és a gyakorlatias célznak megfelelően megoldandó a kis- és a háziiparnak anyagi támogatása, a munkaértékcsökkenés megkönnyítése és az új háziiparágak meghonosítása. Növelje a társadalom buzditása a munkakedvet és a munkatért.

Kijelölni szükséges a társadalom egyes csoportjai által az ipartámogatás és fejlesztés terén végzendő feladatokat. Mily sokat tehetne a társadalom, ha a nemzet jobbjai tömörülnek zászlónk körül!

Sok a feladat és nagy a munka, de minden nehézséget leküzdhetünk, ha a célért vallás, nemzetiség és pártpolitikai színezet nélkül, mindnyájan egyetértőleg és kitartó lelkesedéssel munkálkodunk.

Jelszavunk: Pártoljunk minden honi használható munkát és minden honifitársnak a hazában készült munkája legyen előttünk kedves és becses.

Sok volna az előttünk álló munka feladatainak minden részletét itt felsorolni. E rövid vázlat már körvonalozza, hogy cél-tudatos és önzetlen munkára vállalkoztunk, melyben kitartásra mindnyájunkat buzdít a hazaszeretet.

A gazdasági válságot rohamosan fogja növelni az idei súlyos év. A nemzet öntudatos erejét tömörítenünk kell sürgősen. Késedelemre nincsen idő...

Ne engedje magát senki a hazafias és a haza üdvére való célznak támogatásától, mások kiesnyes, tarthatatlan, néha meg éppen önérdeket szolgáló okoskodása által eltántorítani, akkor Magyarország gazdag, erős és boldog leendő.

A „Magyar Védő-Egyesület” nevében:

Gróf Sommsich Tihamér
társelnök.

Dobieczki József
ügyvezető igazgató.

TAVIRATOK.

Orosz-japán háború.

— Szünet a harcztéren. —

Londonba érkezett jelentések szerint ez idő szerint szünetállott be a harcztéren. A hadakozó felek mindgyike a halottak eltakarításával és a sebesültek elszállításával foglalkozik.

Liaojang környékéről folytonosan társzekerekkel szállítják a sebesülteket.

Pétervárról jelenti az orosz távirati ügynökség, hogy Wladiwostokban összeült a kobozmányi bíróság, hogy ítéletet mondjon a mult hóban az orosz hajók által feltartóztatott és lefoglalt angol hajó ügyében. A bíróság döntését azonban olhalasztotta, mert be kell várni az angol hajóról az áruk kirakását, hogy ilymódon győződjenek meg, van-e hadiesempészaru a hajón.

Ugyancsak az orosz távirati ügynökség jelenti, hogy az augusztus 14-iki tengeri csata sebesültjei Wladiwostokba érkeztek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A „Debreczen” sajtópöre. Évekkel ezelőtt, mikor lapunk főszerkesztője, Benedek János dr. országgyűlési képviselő e lapnak felelős szerkesztője volt, megjelent a „Debreczen”-ben egy cikk, melyben Szeless Adorján felségserzési pörével foglalkozva, megírta Benedek, hogy Szeless a rendőrség „két társadalmon kívüli dáma besugására” üldözte. Ezt a kifejezést két fővárosi hölgy, özv. Rózsa Józsefné és leánya magukra értették és a „Debreczen” ellen becsületsértés és rágalmasz miatt sajtópört indított. — Eközben Benedek János képviselő lett s a mentelmi jog felfüggesztését csak most rendelkezte el a Ház. Tegnap délután tárgyalta a debreczeni kir. törvényszék, mint sajtóbíró-ság ezt az ügyet. A főtárgyalásra azonban sem panaszos, sem annak képviselője nem jelent meg, hanem kérték, hogy halaszsa el a törvényszék a főtárgyalást. Benedek János dr. a bűnvádi perrendtartás 530. §-ának 4. bekezdése alapján kérte, hogy ellene szüntessék meg az eljárást. A törvényszék rövid tanácskozás után kibírdette az ítéletet, mely szerint a kir. törvényszék

özv Rózsa Józsefné elhalasztási kérvényének helyt nem ad és dr. Benedek János ellen sajtó útján elkövetett becsület-sértés és rágalmozás czímen megindított eljárást beszünteti. Az ítélet jogerős.

Az idegesség bírói szempontból.

Az idegesség, amelynek napjainkban már jelentősebb szerepe van, mint hajdan, alkalomadtán sok dolgot ad a bíróságnak is. Így a törvényszék nemrög két olyan pörrel is foglalkozott, amelyek úgy származtak, hogy a panaszosok, akiket valamely türhetetlen zaj — az ő véleményük szerint — idegessé tett, nem tudtak megzavart nyugalmukért másképpen elégtételt szerezni, mint hogy futottak a bírósághoz. Az egyik pörben alperesként egy egyházközség szerepelt, amelyet hiába kértek, hogy harangoztasson egy kissé kevesebbet, mert a szomszédban lakó embereket a harang zúgása zavarja. A másik pörben egy kisvárosi polgárember egy éjszaka is működő gépgyár lárma miatt tett panaszt. Ez utóbbi eset azért érdekes, mert a vizsgálat során kiderült, hogy az a zaj, amelyet a gyár okoz, egy egészséges idegzetű embert éppen séggel nem zavarhat a nyugalomban. A panaszos azonban ideges ember volt s a mellett pusztá szokásból rendszerint nyitott ablak mellett aludt. Ez az ember az hitte, hogy neki joga van követelni, hogy a gyár a szokását respektálja és pedig éppen azért, mert ő nem egészséges idegzetű ember. Az elsőfokú bíróság elutasította a panaszt és pedig azzal az okadatozással, hogy az ítélethozatalnál egy normális egészséges ember idegzetét kellett tekintetbe venni. A másodfokú bíróság már más véleményen volt és a panaszosnak adott igazat, mondván, hogy a panaszos idegessége a gyár zajától is származhatik és éppen ezért el kellett marasztalni a gyárat. Ismét egészen más volt a véleménye a harmadfokú bíróságnak, amely nem a panaszosnak adott igazat, annak megítélésénél — mondja a harmadfokú ítélet — hogy egy telektudományosan mint kell eltérni a szomszédtól, egy normális átlagember érzékenysége kell tekintetbe venni, mert különben a határozat a változó egyéni viszonyoktól függne. Ez utóbbi esetben tehát hiányoznak minden objektív mérőszámok, amelyekben is nehéz kérdés eldöntésénél, hogy szabad és mi nem. Ami a sokat harangoztató egyházközség ellen indított pört illeti, abban a két első fórum a panaszosnak adott igazat, a harmadfokú bíróság azonban kimondta ítéletében, hogy az egyházközségnek joga van annyit harangoztatni, amennyit akar.

VEGYES HIREK.

* **Egyesület a sörháb ellen.** Mindannyian bejártunk, amelyeket itt a földi életben el kell szenvedni a halandó embernek, kétségkívül sem utolsó helyen áll az, hogy a mikor fáradalmi után betér egy pohár sörre, hát csak egy felpohárral meg, a többi az hab. A hab az ingyen jár a sörhöz, ámbár a felpohárért egy egész pohárnak az árát meg kell fizetni: ebben rejlik a korsósörök csaláftanasága, ami minden már régóta panaszokdnak a sörivők. Amióta pedig meg Bajorországban is megengedték, hogy a sört mesterségesen tegyék habzóvá, azóta egyszerűen türhetetlenek ott az állapotok. Mert éppen a németek és a bajorok károsodnak legjobban, ha sok a hab, mert ők ritkán isszák pohárból a sört, főleg Münchenben a korsó dívik, senki sem iszik 1 korsóval, több korsónál pedig oly nagy kényelmet, hogy méltó foglalt mosi állást a bajor fővárosban a sörivők gárdája a hab ellen. Ez az állásfoglalás pedig, mint Münchenből jelentik, annyira komoly, amennyire komoly csak lehet éppen tárgyánál fogva. — Vasárnap este ugyanis tekintélyes számu müncheni polgár gyülekezett

össze tanácskozára ebben az ügyben. — Elhatározták, hogy egy egyesületet alakítsanak, amelynek célja, hogy küzdjön a sok hab, illetőleg az ellen, hogy a habbal takarozva rosszul mérjék le a sört. Nagyon természetesen, hogy az akció vezetésére tapasztalt szakőrre volt szükség, ilyen ember azonban alig akadt elég. Választottak egy hét tagu előkészítő bizottságot, amelynek azonban joga van hozzá, hogy szükséghez képpent még több tagot is válaszson. Előzőköt még nem választottak, mert erre a méltóságra olyan ember szükséges, akinek valóban hervadhatatlan érdemei vannak a sörivás terén. Am az alakuló egyesület általánosra akarja tenni a mozgalmat s már ki is kérte a sajtó támogatását. Nyilvánosan kezdte akarják tenni azoknak a vendéglősöknek a nevét, akik rosszul mérik a sört, s ha a vendég panaszodik, akkor még ráadásul gorombáskodnak is vele. A vasárnap esti gyűlésen már akadt sok panaszkodó. Am az egyesület ne hamarkodja el a dolgot, a héttagu bizottság mindig vizsgálatot indít és előbb meggyőződik a valóságról, amielőtt lesújtana a habbal visszaélő vendéglőse. Ilyen sok van s azért adták meg a jogot a bizottságnak, hogy ha egyik-másik tagja kidőne a hivatalos ténykedés közepette, akkor rögtön választhasson helyére egy másikat.

* Péter király koronázó palástja.

Péter szerb király nemesak koronát csináltatott magának, hanem jogarat és koronázó palástot is. A jogart egyetlen drágakő díszíti, amelyet Karagyorgyevicsnek egy orosz diszkardjából vettek ki. A koronázó palást, amelyet Bécsben csináltatott a szerb király, nehéz, bíborvörös velencei bársonyból készült, hosszúsága 28, szélessége három méter. A bársonyra a szerb állami címert, kettős sas és egy csomo lilium van ezüsttel és arannyal kihimezve. — Köröskörül két centiméter széles prémmel van beszegve a palást, amelyre font szibériai hermelin-prémből készült gallér borul. Az egész palást huszonnégy kilogramm nehéz és súlyammal van kibélelve. Elől pompásan díszített aranyozott bronzból való lánc tartja össze a palástot. Belgrádból jelentik tudósítónk, hogy a párisi szerb követ szeptember 12-én odaérkezik és magával viszi azt a koronát, amelyet Péter király Párisban rendelt.

Az alkohol hatása a katonák lövőképességére.

szeptember 10.

A svéd hadseregben érdekes kísérleteket tettek annak az eldöntésére, hogy az alkohol fiziológiai hatása miképp befolyásolja a katonák találási biztonságát. Bengé Boy kapitány „Alkoholes inverkan pa skjutformogen” czimű munkájában foglalta össze a nyert adatokat.

A kísérletekhez olyan táblázatokot dolgoztak ki orvosi részről, amely az u. n. mérsékelt alkoholévezet hatását is feltünteti. A kísérletek precízios lövészettel kezdődtek a 300 m. távolságra levő céltáblára. A csapatok előzőleg meghatározott mennyiségű alkoholt kaptak. A lövészek a lőtávolság megbeszülésében (amit előre nem tudtak meg) jelentékenyen bizonytalansabbak voltak a szokottnál. A talált lövések százaléka a rendszernél több, mint 60 százalékkal kevesebb volt.

A következő kísérlet gyors és huzamos lövésben állt, amit szakaszonként hajtottak végre és pedig úgy, hogy a legénység egy napon előbb józan, később alkoholizált és megfelelő szünet után ismét józan állapotban lőtt. Később a megállapított adagot (34—45 gr) a lövés előtti estén osztogatták ki, hogy a mérsékelt alkoholévezet hatását hosszabb időre ellenőrizhessék. Az eredmény mindkét esetben ugyanaz.

Az alkohol hatása úgy nyilvánult, hogy a legénység a betartandó távolság nagysága iránt bizonytalanságot mutatott, az előírt lövések megejtésénél pedig ideges izgatottságot, ami végre fegyelmetlen össze-vissza tüzelésbe fajult. Érdekes, hogy emellett legtöbbször azt hitték, hogy különösen kitűnő munkát végeztek és csak az érintetlen céltáblák látása győzte meg őket a rossz eredményről.

A szerző az adatokat abban a kijelentésben foglalja össze, hogy úgy a mérsékelt, mint az erősebb alkoholévezet után a csapatok nagyobb mozgékonyaságát, fokozott tevékenységet és u. n. haszáros bravourt mutatnak, másfelől azonban a lelki felismerő- és ítélőképesség jelentékeny esőkönését. — Ezért, különösen mert a közeli harc a modern hadviselésben kizártnak tekinthető, az alkohol hatásáról nyert eredmények annak a katonaságnál való teljes használhatatlanságát bizonyítják; vagy legalább is megfontolandó, hogy mikor kell a katonának szeszes italt adni a háboruban.

KÖZGAZDASÁG.

Országos baromfikállítás és tenyészbaromfivásár Miskolcson. A f. évi október hó 1—3-áig tartandó kiállítás iránt országszerte nagy az érdeklődés. Talán földművelésügyi miniszter e napokban értesítette a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületét, hogy a neki felajánlott védnöki tisztet köszönettel elfogadja.

A kiállításra díjazott baromfiak gazdáinak jutalmazására eddig 20 emléktárgyat 100—200 korona értékben és 40 jutalomtárgyat 10—100 korona értékben ajánlottak fel s ezenkívül 1500 korona pénzdi is rendelkezésre áll.

Akinek tehát szép baromfiak — lehetnek azok tiszta magyar fajta, vagy keresztezés vagy telivér külföldi fajták — galambjai vagy házi nyulai vannak, azokból állítson ki s a kiállításra vonatkozó utmutatót kérje Hreblay Emil igazgatótól, aki ingyen és bérmentve küldi azt meg bárkinek. Irodája Budapest, Köztelek, IX. ker., Ullői ut 25. I. 10.

INGATLANOK FORGALMA.

Lusztig Mór és neje Glück Mariska veszik a debreczeni 8982. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl homokkerti szőlőt Csobánczi Páltól 1200 koronáért.

Tar Gábor és neje Batiz Juliánna veszik a debreczeni 5984. sz. tjkvben foglalt Kut-utca 96. sz. házat Dézsi Sándor és neje Oláh Juliánától 6000 koronáért.

Vértesi Imre veszi a debreczeni 269. sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 101. sz. házat Komádi Lajosné Debreczeni Sára és társaitól 2200 koronáért.

Lusztig Mór és neje Glück Mariska veszik a debreczeni 3976. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl homokkerti szőlőt Sós Zsuzsánától 3100 koronáért.

Vass István és neje Nagy Juliánna veszik a debreczeni 8904. sz. tjkvben foglalt Apafi-utca 137. sz. házat Sipos Bálint és neje Nagy Juliánától 1800 koronáért.

REGÉNY CSARNOK.

Csontváz a tüzhelyen.

Angol regény.

Fordította: Amica.

24

— Signor, ön tudja, hogy az atyám szegény. És egyéb okok is vannak, a mi-

ért valamit kell tennem; mondja meg, mit tudok tenni?

— Gyermekem — válaszolja az öreg ur, készséggel és jó indulattal — maga elsőrendű énekesnő, magának a hangja csodálatos. Mint énekesnő, menjen a színpadra.

Edit visszarettent attól a gondolattól, hogy ő színésznő legyen és a közönség előtt énekeljen.

— Nem tehetem — nem tehetem. Soha sem alázom le magam annyira! Nem, soha!

Az öreg olasz maestro, aki maga szeretette a tehetséges tanítványát, szelid szemrehányással mondta:

— Édes gyermekem, maga nagyon fiatal. Fékezze a büszkeségét és a saját szívétől és értelmétől kérdezze meg, hogy mi a lealázóbb, mi a győtrőbb és keserűbb: énekelni, vagy adósnak lenni? Az olyan hang, amilyen a magáé, nem semmiért adatott magának. Gondolkozzék fellette, mert én tudok magán segíteni.

És Edit gondolkozott és beszélt atyjával, aki az ő önzésében, élénken pártolta a Signor Terrata ajánlatát. És Edit engedett a sorsának.

Jó bar tja, az öreg Terrata által a szükséges utasításokat megkapta, egy évig tanult és másodrendű szerepekben énekelt, de tizenhét éves korában a véletlen előre vitte. Egy kis városban egy másodrendű színházban énekelt. Euston ur itt hallotta őt és rövid idő múlva utánán ő és a felesége és Edit és az atyja, véletlenül ugyanabban a gyorskocsiban utaztak Milánóba. Euston ur — természetesen az igazi nevüket mondva — megismerkedett velük és a fiatal művésznő nagyon feltűnt előtte; annyira, hogy a Milánóban levő adresszükét kérte, mivel az volt a szándéka, hogy a La Scala igazgatójának, akit jól ismert, említést tesz róla. — Egy napon Euston ur meglátogatta Signor Lignorit és nagy bajban találta. — A „Der Freischützöt“ jelentette egy bizonyos estére, mely most nagyon közel volt és a primadonnája azt az oktalanságot követte el, hogy hirtelen meghalt és őt cserben hagyta. Ekkor történt, hogy Euston ur az Edit vagy Anna — ahogy őt nevezte — érdekében szólott és a kétségbeesett igazgató, a sugalmazást elfogadva, Edit után küldött, hallotta őt énekelni. El volt ragadtatva a hangjától és azon feltétel alatt, hogy a szerepét azon rövid időközben, melyre a darab jelentve volt, megtanulja, rögtön szerződöttette és a színpadok jelentették, hogy Agota kisasszonynak a szerepét „madame Anna del Vala“, egy rendkívül tehetséges, fiatal művésznő fogja átvenni. A „madame“ szót az igazgató tette hozzá, mert — azt mondta, — hogy az jobban hangzik és érdekesebb.

Edit teljes sikert aratott és az opera végén a fiatal művésznőt többször kihívták, virágok és drága ékszerek hullottak a lábainhoz. Egy virágcsokor, a legszebb mind között, egy értékes karperecczel volt átkötte és azt egy közel levő páholyból egy angol férfi dobta. Az oly közel esett és oly jól volt dobva, hogy az Edit szeme a küldő arcát rögtön megtalálta. Morville Edit ekkor látta először Herbert Tracyt.

(Folyt. köv.)

Új férfi szabó üzlet megnyitása!

Értesitem a t. közönséget, hogy helyben **Kossuth-utca 8. szám alatt**, a színház mellett, az

Angol szabóhoz czimmel

elegáns, modern igényű **férfi szabó üzletet nyitottam**, hol elvállalok mindennemű aszokmámba vágó megrendeléseket kívánat szerint, a legújabb fazon és divat után.

Raktáramon nagy választékban tartok divatos **angol- és francia** szövetekeket.

Amennyiben üzletemben kiváló munkásokat alkalmaztam és a megrendelt ruhák saját felügyeletem alatt készíttetnek, azoknak szabá-át egyedül végzem. Külföldön szerzett sok évi tapasztalataim folytán bátran ígérhetem, hogy a nagyközönség igényeit a legnagyobb mérvben ki fogom elégíteni, valamint üzletem iránti vonzalmát kitűnő ízlesem és megbízhatóságommal biztosítom.

Miért is magamat szives figyelmébe és jóindulatába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Rosenberg József,

férfi szabó és szabász

— Kossuth-utca 8. szám. —

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. ispotályban élelmezett szegények kenyérszükségletére árlejtés hirdettetik, következő feltételek alatt:

A kenyér kétszeres lisztből, úgy, hogy az egészséges, tiszta legyen. István gőzmalmi hetes lisztnek vegyítésével 140 deka sulyu legyen adakonként A kenyéret (130 egyéntől esetleg 156-ig) minden másnapon délelőtt 11 órakor beszolgáltatni köteles. Egyéb föltételek az egyházi irodában megtekinthetők.

Pályázó köteles 1000 kor. óvadékot letenni.

A nyílt árlejtés határideje a ref. egyház hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 28-án d. u. 5 órára tűzetik ki.

Debreczen, 1904 szeptember 7-én.

Ispotályi vegyes bizottság.

Aki

olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. Építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

Árlejtési hirdetmény

A debreczeni ev. ref. ispotályi szegények élelmezésére nyílt árlejtési pályázati hirdetetik következő feltételek mellett: hetenként öt napon huslevelekből adagonként (körülbelül 130—156 egyénre) 0-845 liter mennyiségben tiszta, egészséges zsírral, zöldséggel, sóval, fűszerrel elkészítve. Marhahusból adagonként 122 1/2 gramm sulyban, mely tisztán a hus sulya legyen. Hetenként 2 napon pedig ugyanevezett vastag étel (kása, bab, krumpli) 0-845 liter mennyiségben. Vacsorára pedig rántott leves zsemlyével stb. minden személyre 0-634 liter tartalommal.

Pályázó óvadék gyanánt köteles 800 koronát vagy ennyi értékű óvadékképes értékpapírt letenni.

Csakis ev. ref. vallásuak pályázhatnak.

Pályázati határidő **szeptember hó 28-án** délután 4 óra. Jelenkezés személyesen a ref. egyház hivatalos helyiségében.

Debreczen, 1904 szeptember 7-én.

Ispotályi vegyes bizottság.

Iskolás

fiuk és leányok

részére kész fehérneműek, ágyneműek, madrácz, ágyterítők, paplanok, flaneltakarók, harisnyák és zsebkendők nagyválasztékban és csakis elsőrendű minőségben

Kardos Lászlónál

Debreczen, Kossuth-u. 9. sz.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a h. res. Hajdusági bajuszpedró használatát által mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil utóda

Grösz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz. Valamint Tóth Béla gyógyszerértárában.

Szönyeg,

✂ függöny, butorszövet, ✂
linoleum

● raktárunkat, saját hazunkba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| főületünk emeleti helyi-
ségeibe helyeztük által. ||

A még raktáron levő
szönyeg, függöny, butor-
szövet, ág- és asztalterítőket
ameddig a készlet tart

✦ leszállított árak mellett ✦
araszitjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debrecen Kossuth-u. 5.

**BRAZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZ
MELLÉKEVE VAN!

Van szerencsém tudatni a n. ó.
közönségnek, hogy

Szabo Lajos fiait urak

Szent Anna- zölőtel-pének

„asztali-bor“

termését megismerem és a fehérr
ny. és 40 kr. értékű, a veres 40
kr. értékűt ajánlom.

Helyi bor- sételendé engedmény
Alaudó raktár különböző egyi
emegő tőzéből.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

500 forintot

fizetek annak, a ki Bartilla fogvizének
használata mellett, melynek üvege
35 kr. valaha ismét fogfájást kap,
vagy a szája büzlik. (Csomagolások
külön 10 kr.) Bartilla-Wankler E. Bécs.
19/1. Sommergasse 1. — Kapható Deb-
reczenben minden gyógyszerárban. Ha-
tározottan kérjük Bartilla-féle fogvizet.
Hamisító feljelentéséért jó díjazás
adatik. Oly helyekre, hol nem kap-
ható, bérmentve küldök 7 üveget
2 forint 60 krért.

A legolcsóbb
bevásárlási forrás

Székely Jenő és Társa

utóda.

úri és női-divat

cipőraktár cégnél

Piszk-

az Szent-Anna-utca
száma.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosai elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcols.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

Ezüstfényű kályhák!!

Van szerencsénk a tisztelt háziasszonyok szives
tudomására hozni, hogy Debreczen és Hajdumegye részére
sikerült egyedüli főelárúítását átvenni, a hírlapok már
bejárt szenzációs találmányu

Kályha ezüsthényű festéknek

amit Braum N. A. aradi kereskedő cég fedezett fel.
Amennyiben ezen festék a kályhának gyönyörű szép
ezüsthényűt ad, a szoba díszét képezi, amellott óriási előnye,
hogy léngvörös tázeles után is meghagyja eredeti fényét és
színét. Nem tüstöl és teljesen szagtalan

Egy doboz 80 fillér
mely egy jó nagy kályhára teljesen elég.

Nincs többé kellemetlen piszkos vasporozás!

Szies pártfogásért esd

Tel fon 271.

Pásztor Gyula és társa

vaskereskedők.

Debreczen, Császártúra (Rendő-ház).